

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžz/3/2013
Identifikačné číslo spisu:	9013010142
Dátum vydania rozhodnutia:	21.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9013010142.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členov JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľa Ing. F. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., právne zastúpeného advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., Hviezdoslavovo námestie 25, 811 02 Bratislava, konajúcou prostredníctvom advokáta JUDr. Juraja Bizoňa, proti odporcovi Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z a k a z u j e odporcovi pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa na ochranu osobnosti a vlastníckeho práva konaním založeným na rozhodnutiach č. 158/2013 a 159/2013 zo dňa 21. augusta 2013 vydaných EVPU, a.s., ktoré spočíva v písomnom, ústnom alebo telefonickom informovaní akýchkoľvek subjektov o zrušení certifikátov č. 00094/101/1/2011 zo dňa 10. mája 2011 a č. 00237/101/1/2011 zo dňa 12. októbra 2011.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu 1.376,83 € náhrady trov konania z titulu trov právneho zastúpenia v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Návrhom zo dňa 2. októbra 2013 sa navrhovateľ domáhal ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 205v ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorého sa mala dopustiť Sekcia daňová a colná odporcu tvrdeným protiprávnym zásahom do jeho práv a právom chránených záujmov, spočívajúcim v informovaní o zrušení certifikátov pre navrhovateľom vyrábané fiskálne tlačiarne na základe rozhodnutí EVPÚ (Elektrotechnický výskumný a projektový ústav), a.s. zo dňa 21.08.2013, ktoré odporca považuje za neprávoplatné a nevykonateľné.

Na odôvodnenie svojho návrhu uviedol, že počas jeho podnikateľskej činnosti ako živnostníka pod obchodným menom Ing. Ladislav Császta, FISCAL Group s miestom podnikania Podzámska 24, 949 01 Nitra, IČO: 33 644 578, uzavrel dňa 27.09.2011 ako objednávateľ so spoločnosťou EVPÚ, a.s. ako vykonávateľom - autorizovanou osobou zmluvu č. 726-02024/2011, ktorej predmetom bolo posúdenie zhody výrobku fiskálna tlačiareň typu FM 41 PRT2, FM 41 PRT3, FM 41 PRT, FM 41 Z1T1, FM 41

Z2T2, FM 41 Z3T3, FM 41 Z4T4, FM 41 Z5T5 podľa zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ERP“). Na základe tejto zmluvy mu boli vystavené certifikáty na príslušné typy fiskálnych tlačiarňí, okrem iných aj certifikát č. 00094/101/1/2011 zo dňa 10.05.2011 a certifikát č. 00237/101/1/2011 zo dňa 12.10.2011, ktoré EVPÚ rozhodnutiami č. 158/2013 a č. 159/2013 zo dňa 21.08.2013 (navrhovateľovi doručenými dňa 26.08.2013) zrušil s odkazom na list odporcu z 19.08.2013, v ktorom Kriminálny úrad Finančnej správy potvrdil neoprávnené zásahy, ktoré podľa jeho názoru spôsobil navrhovateľ ako výrobca fiskálnych tlačiarňí nepovolenou úpravou registračného programu elektronickej registračnej pokladnice - Fiskálnej tlačiarne FM 14 Z3T3. Navrhovateľ o tomto závere nebol vôbec informovaný, nemal možnosť akejkoľvek obrany voči tomuto zisteniu a o existencii listu sa dozvedel až po doručení rozhodnutí. Keďže konanie o zrušení certifikátov sa spravuje správnym poriadkom (§ 34 v spojení s § 11 ods. 9 písm. a/ zákona č. 264/1999 Z.z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov), navrhovateľ podal voči obom rozhodnutiam odvolanie s návrhom na ich zrušenie, preto ani jedno z rozhodnutí sa zatiaľ nestalo právoplatným a vykonateľným. Vydanie rozhodnutí bolo ešte pred ich doručením navrhovateľovi okamžite medializované spolu s informáciou, že odporca už začal s rozposielaním listov podnikateľom, ktorí používajú fiskálne tlačiarne, ktorých výrobcom je spoločnosť FISCAL Group, s upozornením pod hrozbou mimoriadne vysokej pokuty, že ich vzhľadom na stratu certifikátu musia vymeniť za produkty od iného výrobcu. Na následnú žiadosť navrhovateľa z 12.09.2013, aby sa odporca až do právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutí zdržal ďalšieho konania vo veci a informoval dotknuté subjekty, že rozhodnutia nie sú zrušené a certifikáty sú naďalej platné, odporca nereagoval. Konanie odporcu potvrdil aj jeden z vlastníkov predmetných fiskálnych tlačiarňí, ktorý poskytol navrhovateľovi upovedomenie odporcu zo dňa 05.09.2013 o zrušení certifikátov a tiež viacerí sprostredkovatelia a vlastníci predmetných fiskálnych tlačiarňí ho opakovane informovali o telefonických oznámeniach odporcu, že ak si nezakúpia fiskálne tlačiarne od iného predajcu, budú v lehote 30 dní odo dňa zrušenia platnosti certifikátov, ktorý je zhodný s dňom ich vydania, pokutovaní až do výšky 3.300 €.

Odporca svojím konaním porušil právo navrhovateľa na ochranu osobnosti aj jeho povesť a dobré meno ako fyzickej osoby tak podnikateľa a výrazne ovplyvnil jeho podnikateľskú činnosť, keďže pred zverejnením informácie o nepravdivom zrušení certifikátov predal viac ako 1800 kusov fiskálnych tlačiarňí a následne už nezískal ani jednu objednávku. Okrem toho viacerí podnikatelia okrem prerušenia obchodných vzťahov chcú voči nemu uplatňovať nárok na náhradu škody a ušlý zisk za predčasné zrušenie platnosti certifikátov a odporcom udelené sankcie. Odporca napriek skutočnosti, že má vedomosť o neprávoplatnosti a nevykonateľnosti rozhodnutí, v predmetných zásahoch pokračuje, pričom jeho tlak na tretie subjekty je vzhľadom na jeho postavenie daňového orgánu veľmi dôrazný, a preto poškodzovanie navrhovateľa ako aj nárast škody a nemajetkovej ujmy v tejto súvislosti sa vyznačuje mimoriadnou intenzitou.

Pretože zásah odporcu, ktorý je orgánom verejnej správy, nie je rozhodnutím, je zameraný priamo proti navrhovateľovi ako fyzickej osobe, pričom ním dochádza k poškodzovaniu jeho práv a právom chránených záujmov vyššie uvedeným spôsobom, navrhovateľ navrhuje, aby súd zakázal odporcovi pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa na ochranu osobnosti a vlastníckeho práva konaním založeným na neprávoplatných a nevykonateľných rozhodnutiach č. 158/2013 zo dňa 21.08.2013 a č. 159/2013 zo dňa 21.08.2013 vydaných EVPÚ, a.s., ktoré spočíva v písomnom, ústnom alebo telefonickom informovaní akýchkoľvek subjektov o zrušení certifikátov č. 00094/101/1/2011 zo dňa 10.05.2011 a č. 00237/101/1/2011 zo dňa 12.10.2011, a to až do právoplatného skončenia konaní o ich zrušení.

Podaním zo 16.10.2013 navrhovateľ doplnil svoj návrh o ďalšie dôkazy (články z mediálnych internetových portálov) preukazujúce, že odporca pokračuje v nezákonnom zásahu voči navrhovateľovi.

Odporca vo vyjadrení k návrhu navrhovateľa uviedol, že tvrdenie navrhovateľa, že bol poškodený nezákonným zásahom odporcu bez označenia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý mal byť porušený, nemôže byť relevantným tvrdením nezákonnosti a nespĺňa zákonnú náležitosť návrhu podľa § 250v ods. 1 OSP. Rovnako navrhovateľ v návrhu nešpecifikoval, v čom mal spočívať nezákonný zásah odporcu; žiadne z v návrhu opísaných konaní odporcu nebolo zásahom proti navrhovateľovi. Ak by

nezákonnosť zásahu mala spočívať v podaní návrhu na zrušenie certifikátov akreditovanej osobe, o tomto konaní sa navrhovateľ dozvedel už dňa 26.08.2013, takže by bol návrh podaný po uplynutí zákonnej lehoty a bol by preto neprípustný. Ďalej namietal, že nijaké konanie uvádzané v návrhu v skutočnosti nevykazuje znaky akéhokoľvek priameho zásahu do práv navrhovateľa, či činnosti priamo voči navrhovateľovi a už vôbec nevykazuje znaky zásahu v zmysle mocenského zásahu do jeho subjektívnych práv; poskytovanie informácií nemôže spĺňať pojmovú definíciu nezákonného zásahu orgánu verejnej správy. Navyše navrhovateľ ani netvrdí, že nezákonný zásah mal byť zameraný alebo vykonaný priamo proti nemu, pretože výslovne uvádza, že ide o „tlak odporcu na tretie subjekty“. Treba tiež zdôrazniť, že navrhovateľ už dňa 31.08.2013 ukončil svoju podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia, teda akýkoľvek zásah do jeho podnikateľskej činnosti nemôže trvať a ak odporca oslovoval podnikateľov listom z 05.09.2013, odporcove obchodné vzťahy už vtom čase nemohli existovať, takže neexistuje príčinná súvislosť medzi ukončením podnikateľskej činnosti a konaním odporcu. Tvrdenie navrhovateľa, že po medializácii údajného zrušenia certifikátov už nedostal ani jednu objednávku, je v rozpore so skutočnosťou, že k zrušeniu jeho podnikateľskej činnosti došlo ešte pred ním tvrdným časom, kedy sa mal o nezákennom zásahu dozvedieť z médií, a to ešte pred doručením predmetných rozhodnutí dňa 26.08.2013, čo dokazuje, že návrh bol podaný oneskorene.

Podľa názoru odporcu nejde v danom prípade o priamy zásah odporcu voči navrhovateľovi, ktorý by trval a ani dôsledky konania odporcu voči tretím osobám teda nemôžu byť dôsledkami voči navrhovateľovi. Pokiaľ ide o hrozbu opakovania nezákonného zásahu, navrhovateľ takéto tvrdenie neuvádza, naopak tvrdí, že odporca rozposlal všetkým podnikateľom užívajúcim fiskálne tlačiarne vyrobené spoločnosťou FISCAL Group upovedomenie o zrušení certifikátov, z čoho možno vyvodíť, že ďalšie opakovanie takéhoto konania nemožno očakávať. Zákon neposkytuje ochranu pred už zavŕšenými zásahmi orgánov verejnej správy.

Namietal tiež, že navrhovateľ nijako nepreukázal tvrdenie o vedomosti odporcu o nepravoplatnosti a nevykonateľnosti rozhodnutí o zrušení certifikátov. V samotnom petite navrhovateľ obmedzil trvanie „zákazu informovania subjektov“ do rozhodnutí o odvolaniach voči zrušeným certifikátom, ale podania navrhovateľa označené ako odvolania už boli vybavené listami EVPÚ a.s. zo dňa 24.10.2013. Nesúhlasí tiež s názorom navrhovateľa o aplikácii Správneho poriadku v prípade zrušenia certifikátu autorizovanou osobou, pretože nejde o konanie, v ktorom by sa rozhodovalo o právach a povinnostiach a právom chránených záujmoch fyzických a právnických osôb, a takáto aplikácia nevyplýva ani z § 34 zákona č. 264/1999 Z.z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Takýto záver potvrdila aj Slovenská národná akreditačná služba a vyplýva tiež z informácie zverejnenej na webe EVPÚ a.s., podľa ktorej sa odvolania považujú za podnety na skvalitnenie činnosti EVPÚ a.s. Okrem toho právny vzťah medzi navrhovateľom a spoločnosťou EVPÚ, a.s. bol založený zmluvou ako vzťah súkromnoprávnej povahy, ktorý nemôže založiť správne konanie. Nemožno preto vyhovieť v petite požadovanému limitu zákazu informovania do právoplatného ukončenia konania o odvolaní voči rozhodnutiam o zrušení certifikátov. Navyše požadovaný zákaz môže byť v priamom rozpore so zákonom uloženou povinnosťou odporcu na poskytovanie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z.

Odporca považuje návrh za neopodstatnený aj v zmysle § 250v ods. 3 OSP z dôvodu nevyčerpania prostriedkov, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, pričom sám navrhovateľ splnenie tejto podmienky prípustnosti návrhu nijako netvrdí a ani nepreukazuje. Odporcovi bola dňa 26.9.2013 doručená sťažnosť navrhovateľa, ktorá však nebola do dnešného dňa (t. j. 7.11.2013) vybavená, pričom až konečné vybavenie iných dostupných prostriedkov ochrany pred nezákonným zásahom môže odôvodniť podanie návrhu podľa piatej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Pretože v návrhu absentuje konkretizácia zásahu, nie je možné relevantne posúdiť ani splnenie 30 dňovej lehoty na podanie návrhu. Pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že podnikateľskú činnosť ukončil 31.08.2013 v dôsledku nezákonného zásahu, musel sa o ňom dozvedieť už pred týmto termínom, čo by znamenalo, že nedodržiaval zákonom stanovenú 30 dňovú lehotu. Nasvedčuje tomu aj tvrdenie navrhovateľa, že o zrušení certifikátov sa dozvedel ešte pred doručením rozhodnutí, teda pred 26.08.2013, čo je ďalším dôkazom o podaní návrhu po uplynutí zákonom stanovenej subjektívnej 30-dňovej lehoty. Podľa názoru odporcu Navrhovaný petit nezodpovedá zákonnej požiadavke na povinné náležitosti rozsudku, je neodôvodnený, neopodstatnený aj neprípustný, a tiež nezrozumiteľný a neurčitý. Preto navrhol, aby najvyšší súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, a pokiaľ tak neurobí, aby rozhodol o zastavení konania, pretože

vzhľadom na stanovisko EVPÚ, a.s. k odvolaniam navrhovateľa má za to, že dôvody na ďalšie konanie odpadli. Navrhol tiež nepriznať navrhovateľovi náhradu trov konania, pretože zastavenie konania zaviniť navrhovateľ nesprávnym právnym posúdením veci a nespôsobilým podaním.

K vyjadreniu odporcu zaujal stanovisko navrhovateľ podaním z 12.03.2014. K námietke, že nezákonnosť bez označenia všeobecne záväzného predpisu, ktorý má byť porušený, nemôže byť relevantným tvrdením nezákonnosti uviedol, že ak odporca ako štátny orgán, ktorý môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, koná nad rozsah zákonnej právomoci, nemožno žiadať od dotknutej osoby identifikáciu porušeného ustanovenia, keďže toto neexistuje. Naopak, odporca je povinný uviesť ustanovenie, na základe ktorého postupoval, inak zasahoval nezákonne.

Pokiaľ ide o identifikáciu nezákonného zásahu, tá jednoznačne vyplýva z podaného návrhu a jeho podstatou je skutočnosť, že odporca napriek vedomosti o nezákonnom zrušení certifikátov začal proti osobe navrhovateľa štvavú kampaň, v ktorej šíril nepravdivé informácie o zrušení certifikátov z dôvodu porušovania zákona, a ktorej účelom bolo zdevastovať jeho podnikateľskú činnosť v oblasti výroby elektronických registračných pokladníc. Spochybňovaný priamy zásah do práv navrhovateľa spočíva v nepravdivom informovaní o podnikaní a výrobkoch navrhovateľa. K zrušeniu podnikateľskej činnosti navrhovateľa ešte pred tvrdeným zásahom odporcu navrhovateľ uviedol, že pred vydaním rozhodnutí bol informovaný o tom, že má byť odstránený z trhu elektronických registračných pokladníc vymyslenou mediálnou kampaňou, ktorá odradí jeho klientov. V dôsledku obáv a z opatrnosti preto navrhovateľ založil spoločnosť s ručením obmedzeným s obchodným menom eurotor.eu, s.r.o. so sídlom Vašinova 61, Nitra, IČO: 47 373 270, ktorej predal podnik Ing. Ladislav Császta FISCAL Group. Svoju živnostenskú činnosť definitívne ukončil až po doručení rozhodnutí o zrušení certifikátov, ktoré potvrdili informáciu, že má byť ako podnikateľský subjekt odstránený z trhu elektronických registračných pokladníc. V dôsledku konania odporcu už žiaden klient nemá záujem na spolupráci s navrhovateľom, pretože tá symbolizuje možnosť vymyslených sankcií a komplikácií s odporcom, ktorý je významným štátnym orgánom ovplyvňujúcim hospodárske dianie v Slovenskej republike. Odporca sa k nezákonnému zásahu priznáva, neľutuje ho, ani nedeclaruje, že v ňom nebude pokračovať. Pretože kedykoľvek môže dôjsť k jeho opakovaniu, domáha sa navrhovateľ požadovaného zákazu, lebo iný právny prostriedok ochrany pred nezákonným konaním odporcu neexistuje.

Nesúhlasí s tvrdením odporcu, že EVPÚ, a.s. vybavil odvolania proti rozhodnutiam o zrušení certifikátov listami z 24.10.2013, pretože ani z formálneho, ani materiálneho hľadiska nie sú spôsobilými na vybavenie odvolania a proti EVPÚ, a.s. už podal návrh na začatie konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy a tiež sťažnosť Slovenskej národnej akreditačnej službe, ktorá v odpovedi okrem iného uviedla, že „akreditovaná osoba nie je oprávnená spochybňovať postup a výstup Finančného riaditeľstva“, čo ale nevyplyva zo žiadneho právneho predpisu, takže za zrušenie certifikátov je zodpovedný priamo odporca.

Ďalej poukázal na Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 zo dňa 09.07.2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh, z ktorého relevantných ustanovení možno vyvodiť, že v jeho prípade stiahnutia výrobkov z trhu v dôsledku zrušenia certifikátov bez akéhokoľvek odôvodnenia alebo ich preskúmania nemožno hovoriť ani o zákonnosti, ani o primeranosti opatrení. Iba z mediálnych vyhlásení odporcu sa dozvedel, že certifikáty boli zrušené, pretože koneční užívatelia jeho produktov dodatočne manipulovali s výrobkami a externými zásahmi ich poškodili, čo považuje za absurdné.

K námietke neprípustnosti návrhu z dôvodu nevyčerpania prostriedkov, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis uviedol, že dňa 24.09.2013 podal sťažnosť, ktorú odporca podľa oznámenia zo dňa 11.11.2013 odložil s odôvodnením, že sťažnosť aj žaloba sú v merite veci zhodné a konanie na najvyššom súde má primárny charakter. Ani námietku, že návrh podal oneskorene, nepovažuje za dôvodnú, pretože aj keď pokyn (list) odporcu na zrušenie certifikátov akreditovanej osobe nepochybne bol tiež nezákonným zásahom do práv navrhovateľa, tento zásah je nezvratný a navrhovateľ sa domáha zamedzenia iných nezákonných zásahov zo strany odporcu, ktoré v čase podania návrhu prebiehali a v tomto čase permanentne hrozia.

Podaním zo 17.04.2014 navrhovateľ oznámil konajúcemu súdu nové skutočnosti, nakoľko dňa 02.02.2014 mu bol v konaní vo veci ochrany osobnosti vedenej proti odporcovi na Okresnom súde

Banská Bystrica doručení list odporcu zo dňa 07.08.2013, na základe ktorého EVPÚ, a.s. zrušil predmetné certifikáty. Podľa jeho obsahu ide o priame rozhodnutie odporcu odobrať navrhovateľovi certifikáty, ktoré nemá oporu v právnom poriadku SR a bolo svojvoľným mocenským zásahom odporcu do práv navrhovateľa. Proti tomuto rozhodnutiu odporcu podal navrhovateľ v zákonnej lehote dňa 16.04.2014 odvolanie, o ktorom zatiaľ nebolo rozhodnuté, a teda toto rozhodnutie zatiaľ nie je právoplatné a vykonateľné, preto nemôžu byť právoplatné a vykonateľné ani na ňom založené rozhodnutia a odporca má vedomosť, že certifikáty nie sú zrušené; napriek tomu sa dopustil a naďalej dopúšťa nezákonného zásahu do práv a právom chránených záujmov navrhovateľa. Hoci list odporcu sa týka len odobratia certifikátu pre fiskálnu tlačiareň FM 41 Z3T3, certifikáty boli zrušené aj pre ďalšie typy fiskálnych tlačiarní FM 41 PRT, FM 41 PRT2, FM 41 PRT3 a odvodené varianty FM 41 Z1T1, FM 41 Z2T2, FM 41 Z4T4, FM 41 Z5T5, a to bez akéhokoľvek zákonného podkladu. EVPÚ, a.s. tvrdí, že nemohol spochybňovať rozhodnutie odporcu, kým odporca prezentuje názor, že zrušenie certifikátov patrí do kompetencie EVPÚ, a.s., ako akreditovaná osoba mala odporcom oznámené skutočnosti preveriť, sama posúdiť dôvodnosť zrušenia certifikátov a s dôvodmi oboznámiť aj navrhovateľa.

Odporca sám priznal nezákonný zásah do práv navrhovateľa, keď v odpovedi zo dňa 06.03.2014 na žiadosť o vyjadrenie k certifikátu spoločnosti vlastniacej elektronickú registračnú pokladnicu certifikovanú odlišným certifikátom, ktorý nebol „zrušený“, uviedol, že pokladnice môžu ich užívatelia naďalej používať, pokiaľ ich vlastníci - podnikatelia využívajú v súlade so Zákom o ERP.

Odporca nepretržite nezákonne zasahuje do práv navrhovateľa, lebo dňa 01.04.2014 bol v najčítanejšom spravodajskom denníku publikovaný ďalší článok s názvom „Pokladnic, ktorými sa dá podvádzať, sa súd zastal“, v ktorom sa odporca opäť negatívne a nepravdivo vyjadril k podnikateľskej činnosti navrhovateľa s dôsledkom, že aj jeho obchodní partneri v iných podnikateľských oblastiach s ním prerušujú kontakty, pretože sa obávajú sankcií so strany odporcu. Odporca v predmetnom článku priznáva, že v čase tzv. „zrušenia“ certifikátov bolo možné používať produkty navrhovateľa naďalej a že žiadnemu ďalšiemu podnikateľovi certifikáty neodobral; v ostatných prípadoch porušenia prevádzkovania pokladníc podľa Zákona o ERP ukladajú jednotlivým užívateľom pokladníc daňové a colné úrady pokuty. Výrobcom pokladníc ešte nikdy neboli sankcionovaní za protiprávne konanie užívateľov pokladníc. Navrhovateľ preto naďalej trvá na svojom návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na konanie o návrhu navrhovateľa pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v a nasl. OSP sa oboznámil s návrhom aj ďalšími podaniami účastníkov, preskúmal pripojené listinné dôkazy, podľa § 250v ods. 8 v spojení s § 250g ods. 1 OSP prejednal vec na pojednávaní dňa 30. apríla 2014 za prítomnosti účastníkov konania a jednomyselne dospel k záveru, že navrhovateľom podaný návrh je dôvodný. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 21. mája 2014 (§ 156 ods. 3 v spojení s § 250ia OSP).

Podľa § 250v ods. 1 OSP, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Podľa § 250v ods. 3 OSP, návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 250v ods. 4 OSP, súd o takom návrhu rozhodne rozsudkom. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku rozsudku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a lehotu, v ktorej má orgán verejnej správy túto povinnosť vykonať. Povinnosť spočíva v zákaze pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v príkaze, ak je to možné, obnoviť stav pred zásahom. Ustanovenie § 250u platí rovnako. Súd návrh zamietne, ak nie je dôvodný alebo návrh nie je prípustný.

Základnou úlohou súdu aplikujúceho ustanovenie § 250v ods. 1 OSP, ktorý koná v správnom súdnictve o návrhu smerujúcom proti tvrdenému zásahu orgánu verejnej správy je preveriť, či sa navrhovateľ skutočne prostredníctvom svojho návrhu domáha súdnej ochrany proti nezákonnej aktivite verejnej

správy (materiálna stránka verejnej správy) a či navrhovateľom označená verejná správa skutočne takúto aktivitu vykonala (formálna stránka verejnej správy). Uvedené je dôležité z toho hľadiska, že Občiansky súdny poriadok obsahuje viacero rôznych prostriedkov súdnej nápravy pochybení alebo nedostatkov verejnej správy, pričom výber konkrétneho prostriedku je ponechaný celkom na dispozičnej vôli účastníka. Súd konajúci v správnom súdnictve nesmie vo vzťahu k zvolenému prostriedku súdnej nápravy účastníkom zaujať žiadne iné hodnotiace stanovisko ako iba to, či tento prostriedok bol účastníkom zvolený správne, pričom ho nesmie v konaní upozorňovať na prípadnú nevhodnosť ním zvoleného prostriedku súdnej ochrany, resp. mu radiť iný konkrétny prostriedok.

Zmyslom tejto právnej úpravy je posilnenie ochrany fyzických a právnických osôb pred takými zásahmi, ktoré nie sú založené na konkrétnom rozhodnutí orgánu verejnej správy, ale spočívajú vo faktickej činnosti proti nej a vyžadujúci súdnu pomoc vo forme nápravy tohto pre navrhovateľa spoločensky neúnosného stavu. Citované ustanovenie § 250v ods. 3 OSP upravuje podmienky prípustnosti návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Ide o kumulatívne stanovené podmienky prípustnosti návrhu, ktorými je jednak vyčerpanie dostupných opravných prostriedkov podaných s cieľom nápravy dôsledkov nezákonného zásahu a jednak podanie návrhu v určenej subjektívnej a objektívnej lehote. Za právne prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, považuje judikatúra Najvyššieho súdu SR ako aj judikatúra Ústavného súdu SR predovšetkým inštitút sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z. z. (predtým zákona č. 152/1998 Z. z.).

Aj vzhľadom na námietky odporcu najvyšší súd skúmal predovšetkým splnenie podmienok prípustnosti návrhu vyplývajúcich z citovaného ustanovenia § 250v ods. 3 OSP. V konaní nebolo sporné, že navrhovateľ pred podaním návrhu podal dňa 24.09.2013 sťažnosť, na ktorú odporca reagoval listom z 11.11.2013, ktorým navrhovateľovi oznámil, že sťažnosť odložil, pretože sťažnosť aj žaloba sú v merite veci zhodné a konanie na najvyššom súde má primárny charakter. Navrhovateľ teda podal svoj návrh skôr, než uplynula zákonná lehota na vybavenie jeho sťažnosti (podľa § 13 cit. zákona, príslušný orgán verejnej správy je povinný sťažnosť vybaviť do 60 pracovných dní), ale s prihliadnutím na obranu odporcu a spôsob vybavenia tejto sťažnosti možno prijať záver, že odporca by námietky navrhovateľa neakceptoval a neprijal opatrenia na riešenie daného stavu, a teda odstránenie nezákonného zásahu bez súdnej pomoci nebolo reálne. Za tejto situácie preto vyhodnotil najvyšší súd podaný návrh z tohto hľadiska ako prípustný.

Rovnako nepovažoval za dôvodnú námietku odporcu, že návrh bol podaný oneskorene, pretože návrh navrhovateľa nesmeroval proti nezákonnému zásahu spočívajúcemu v liste odporcu na zrušenie certifikátov adresovanému EVPÚ, a.s., ale za nezákonný zásah považoval konanie odporcu, o ktorom sa dozvedel z médií dňa 03.09.2013, takže svoj návrh podal dňa 02.10.2013 v zákonnej 30 dňovej subjektívnej lehote pri dodržaní jednoročnej objektívnej lehoty (ktorá napokon ani nebola namietaná).

Nakolko orgán verejnej správy popieral tvrdenie navrhovateľa, že jeho činnosť by mala vykazovať znaky nezákonného zásahu, primárnou úlohou súdu bolo dať odpoveď na túto námietku. Občiansky súdny poriadok (a ani iný zákon) priamo nedefinuje pojem „nezákonný zásah“. V súlade s ustálenou judikatúrou ho možno vykladať ako aktívne konanie vykazujúce znaky bezprostredného „zásahu“, „pokynu“ alebo „donútenia“ zameraného priamo proti poškodenému, resp. proti nemu priamo vykonaného. Jeho znakom je aj to, že ním vyvolané účinky na poškodeného sú definitívne, t. j. inými prostriedkami nápravy ako súdnym donútením neodstrániteľné, čo zákonodarca zvýraznil neprípustnosťou návrhu, ktorý smeruje proti „zásahu“, na ktorého elimináciu neboli vyčerpané iné zákonom prípustné prostriedky. Nezákonný zásah musí mať verejnoprávnu povahu, teda musí k nemu dôjsť pri výkone právomoci orgánu verejnej správy, ktorý mocenským spôsobom zasiahol do právnej sféry fyzickej alebo právnickej osoby.

Z podaní navrhovateľa vyplýva, že nezákonný zásah vidí v tom, že odporca napriek vedomosti o nezákonnom zrušení certifikátov začal proti jeho osobe štvavú kampaň, v ktorej šíril nepravdivé informácie o zrušení certifikátov z dôvodu porušovania zákona, a ktorej účelom bolo zdevastovať jeho podnikateľskú činnosť v oblasti výroby elektronických registračných pokladníc.

Ako vyplýva zo zisteného skutkového stavu, navrhovateľ uzavrel dňa 3. októbra 2011 ako objednávateľ s akciovou spoločnosťou EVPÚ ako autorizovanou osobou odplatnú Zmluvu č. 726-02024/2011 o certifikácii fiskálnej tlačiarne podľa zákona č. 289/2008 Z.z. o používaní registračnej pokladnice a podľa § 591 a nasl. Obchodného zákonníka (upravujúcich zmluvu o kontrolnej činnosti). Predmetom tejto zmluvy bolo posúdenie zhody výrobkov špecifikovaných fiskálnych tlačiarň výrobcu Ing. Ladislava Császtu FISCAL Group a výsledkom vydanie certifikátov pre jednotlivé typy a modely fiskálnej tlačiarne

FM 41 s tým, že vzorka výrobku bola vyskúšaná a je v zhode so základnými požiadavkami a účelom použitia, špecifikovanými v uvedených Smerniciach EP a Rady, zákonoch SR a technických normách s dodatkom, že elektronická registračná pokladnica vyrobená pomocou certifikovanej fiskálnej tlačiarne musí splniť požiadavky zákona č. 289/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov. Na každom certifikáte bola uvedená aj doba jeho platnosti, na v spise založených rovnopisoch certifikátov to bola doba troch rokov od jeho vydania.

V konaní nebolo sporné, že EVPÚ, a.s. zrušil certifikát č. 00094/101/1/2011 zo dňa 10.05.2011 a certifikát č. 00237/101/1/2011 zo dňa 12.10.2011 pre špecifikované typy fiskálnych tlačiarní „rozhodnutiami“ č. 158 a 159/2013 zo dňa 21.08.2013 s platnosťou dňom 21.08.2013 na základe listu odporcu (konkrétne jeho sekcie daňovej a colnej) č. 1100101/1/56240-379747/2013 zo dňa 07.08.2013, v ktorom je uvedené, že odporca zistil u 25 podnikateľských subjektov závažné porušenie zákona o ERP, pričom títo podnikatelia používali Fiskálnu tlačiareň FM 41 Z3T3 výrobcu Ing. Ladislav Császta, FISCAL Group a Kriminálny úrad Finančnej správy vo všetkých ERP zistil nepovolené zásahy, ktoré spôsobil výrobca ERP nepovolenou úpravou registračného programu ERP, preto odporca podáva návrh na odobratie certifikátu pre túto tlačiareň a žiada informovať o dátume odobratia. EVPÚ, a.s. rozhodol o zrušení certifikátov bez toho, aby skúmal porušenie podmienok vydania certifikátu a bez toho, aby dal navrhovateľovi možnosť sa k uvedenému tvrdeniu vyjadriť. Okrem toho, že týmto návrhom konal nad rámec svojej zákonnej právomoci vyplývajúcej zo zákona č. 333/2011 Z.z., teda aj v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, súc si vedomý, že EVPÚ, a.s. konala v rozpore so zákonnými oprávneniami, vydanie týchto „rozhodnutí“ okamžite medializoval (informácia bola zverejnená napr. v denníku PRAVDA dňa 06.09.2013) a navyše začal rozposielať listy (viď v spise založený list z 05.09.2013) podnikateľom, ktorí používajú fiskálne tlačiarne výrobcu FISCAL Group, v ktorých ich informuje o zrušení certifikátov s tým, že tieto typy ERP nemožno naďalej používať pri podnikaní. Najvyšší súd sa stotožňuje s právnym názorom navrhovateľa, že toto konanie naplňa znaky nezákonného zásahu v zmysle § 250v ods. 1 OSP, pretože išlo o konanie orgánu verejnej správy, ktoré nebolo rozhodnutím, ukrátilo navrhovateľa na jeho právach, lebo toto konanie malo likvidačné dôsledky na podnikateľskú činnosť navrhovateľa v oblasti výroby fiskálnych tlačiarní, pretože v podstate získal povestť podvodníka, išlo o zásah, zameraný priamo proti nemu a hrozí jeho opakovanie, pretože z vyjadrení odporcu možno vyvodíť záver, že neakceptuje nezákonnosť zrušenia certifikátov. Stotožnil sa aj s názorom navrhovateľa, že naplnenie skutkovej podstaty nezákonného zásahu nie je viazané na porušenie konkrétneho zákonného ustanovenia, keď je nepochybné, že namietané konanie orgánu verejnej správy nemá oporu v zákone.

Najvyšší súd nemohol vec uzavrieť bez toho, aby sa vyjadril k otázke konania o zrušení vydaného certifikátu akciovou spoločnosťou EVPÚ. Súhlasí s odporcom v tom, že vydávanie certifikátov je upravené obchodnou zmluvou, ide o odplacnú činnosť autorizovanej osoby, ktorej bola táto právomoc zverená zákonom a že v procese ich vydávania ide skutočne iba o posudzovanie zhody, teda zisťovanie, či skutočné vlastnosti určeného výrobku zodpovedajú ustanoveným technickým požiadavkám na určený výrobok. Podľa názoru odvolacieho súdu celkom iná je však situácia pri využívaní zákonného oprávnenia zrušiť platnosť vydaného certifikátu, pričom zákon tento postup bližšie neupravuje. Samotná zmluva sa tejto otázky dotýka iba okrajovo, o možnosti zrušenia certifikátov pred uplynutím doby jeho platnosti je iba zmienka v čl. IX, bod 11, podľa ktorého „objednávateľ ... po zrušení certifikácie prestane používať všetky reklamné materiály, ktoré obsahujú zmienku o certifikácii a na požiadanie certifikačného orgánu vráti certifikačnú dokumentáciu“. V tomto smere nie sú použiteľné ani ustanovenia Obchodného zákonníka upravujúce zmluvu o kontrolnej činnosti (§ 591 až § 600), kde otázka zrušenia kontrolného osvedčenia neprichádza do úvahy. Jediným relevantným právnym predpisom bol do 31.12.2013 zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky v znení neskorších predpisov, ktorý o. i. upravuje oprávnenia autorizovanej osoby, medzi ktoré patrí aj oprávnenie zrušiť platnosť ňou vydaného certifikátu alebo iného dokladu, ak zistí, že neboli dodržané podmienky vydania certifikátu (§ 11 ods. 10 písm. a/ zákona).

Podľa § 14 tohto zákona, certifikáciou je činnosť autorizovanej osoby, ktorá vydaním certifikátu osvedčí, že vlastnosti určeného výrobku a činnosti súvisiace s výrobou alebo vlastnosti určeného výrobku alebo činnosti súvisiace s výrobou sú v súlade s technickými požiadavkami na určené výrobky v technických predpisoch. To znamená, že zákonodarcu udelil autorizovanej osobe oprávnenie zrušiť platnosť vydaného certifikátu v jedinom prípade: keď vlastnosti určeného výrobku prestali byť v súlade s

technickými požiadavkami na určené výrobky v technických predpisoch. Zákon konanie, resp. postup pri zrušovaní certifikátov nijako neupravuje, ani neobsahuje odkaz na správny poriadok a medzi účastníkmi konania je táto otázka sporná; odporca vylučuje aplikáciu správneho poriadku s odôvodnením, že pri udeľovaní a odnímaní certifikátov nie sú dotknuté práva fyzických alebo právnických osôb, keďže sa posudzuje splnenie zákonných podmienok pre elektronické registračné pokladnice. Navrhovateľ, naopak, zastáva názor, že postup pri odnímaní certifikátov sa má spravovať správnym poriadkom, čo možno vyvodiť z ustanovenia § 34 cit. zákona, podľa ktorého všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na konania podľa § 9 ods. 5 (a tiež na konania podľa § 22 a § 26 až 29, ale tieto ustanovenia boli od 01.01.2010 zrušené), takže pre rozhodovanie o zrušení platnosti certifikátu podľa § 11 ods. 10 písm. a/ jeho aplikácia nebola vylúčená. Okrem toho potreba zachovania dvojínštancného postupu vyplýva z implementácie európskej smernice zákonom č. 505/2009 Z.z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody.

Ako vyplýva aj z prejednávanej veci, zrušenie certifikátu sa ale dotýka práv fyzických alebo právnických osôb, a autorizovaná osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o tomto práve, má tu postavenie správneho orgánu s dôsledkom, že na toto jeho konanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, čo vyplýva z ustanovenia § 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, a to napriek tomu, že v osobitnom zákone č. 264/1999 Z.z. takýto odkaz chýba, ale v § 34 taxatívne uvádza konania, na ktoré sa všeobecné predpisy o správnom konaní nevzťahujú (§ 11 ods. 10 písm. a/ medzi nimi zaradený nie je). Nie je predsa možné, aby autorizovaná osoba svojvoľne, v rozpore so zákonom, zrušila platnosť ňou vydaného certifikátu pred uplynutím doby jeho platnosti a dotknutá osoba nemala žiadne právo sa proti takému postupu brániť. Na tomto závere nič nemení ani stanovisko Slovenskej národnej akreditačnej služby, ktorým súd nie je viazaný a napokon ani stanovisko samotnej autorizovanej osoby (v tomto prípade EVPÚ, a.s.), ktorá na jednej strane reagovala na odvolanie navrhovateľa proti „rozhodnutiu“ o zrušení certifikátov listom zo 16.09.2013, ktorým potvrdila prijatie odvolania s tým, že „odvolanie sa týka certifikačných činností, za ktoré je certifikačný orgán zodpovedný a odvolanie bude prešetrované“ a následne listom z 24.10.2013 navrhovateľovi oznámila (bez vydania rozhodnutia), že certifikát bolo potrebné zrušiť na základe vyššie uvádzaného listu odporcu (bez toho, aby sám vykonal akékoľvek šetrenie) a preto certifikát nie je možné zrušiť.

Navrhovateľ napriek závažnému obvineniu uvedenému v návrhu odporcu na zrušenie certifikátov doteraz nebol oboznámený s podkladmi, ktoré k takémuto záveru viedli, nebol vo veci vypočutý ani voči nemu nebolo vznesené obvinenie a nemal možnosť sa k celej situácii vyjadriť. Pritom vôbec nemožno mať za preukázané, že nedovoleného zásahu sa dopustil práve navrhovateľ, ktorý, ako uviedol na pojednávaní (a odporca nenamietal), nepredával fiskálne tlačiarne spolu s pokladničným softvérom, ktorý jediný umožňuje prípadný zásah do ERP.

Pri posudzovaní „rozhodnutia“ EVPÚ, a.s. o zrušení certifikátu z 21.08.2013 dospel najvyšší súd k záveru, že napriek formálnemu označeniu sa nejedná o rozhodnutie, ale o nulitný akt, pretože nemá oporu v zákone, ani nespĺňa náležitosti rozhodnutia, bolo vydané na základe návrhu k tomu neoprávnenej osoby bez toho, aby autorizovaná osoba sama preverila nedodržanie podmienok vydania certifikátu. Preto v súvislosti s týmto „rozhodnutím“ nemožno hovoriť ani o jeho právoplatnosti.

Vzhľadom na uvedené preto najvyšší súd dospel k záveru, že uplatnený návrh je prípustný a v prevažujúcej časti aj dôvodný, preto mu podľa § 250v ods. 4 OSP vyhovel a zakázal odporcovi pokračovať v nezákonnom zásahu s tým, že s prihliadnutím na vyššie uvedený právny názor neobmedzil tento zákaz na právoplatnosť a vykonateľnosť predmetných „rozhodnutí“ o zrušení certifikátov, keďže ich za rozhodnutia nepovažuje. Preto v tejto časti návrh zamietol ako nedôvodný.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250v ods. 5 OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý mal neúspech len v nepatrnej časti, priznal úplnú náhradu trov konania podľa vyčíslenia jeho právneho zástupcu v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“).

Náhrada trov vo výške 1.376,83 Eur pozostáva z:

- náhrady trov právneho zastúpenia za 7 úkonov právnej služby;
- prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom - plnomocenstvo zo dňa 20.09.2013 (§

13a ods. 1 písm. a) vyhlášky) - 130,16 €,

- písomné podanie na súd vo veci samej - návrh zo dňa 02.10.2013 (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky) - 130,16 €,
- písomné podanie na súd vo veci samej - doplnenie zo dňa 16.10.2013 (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky) - 130,16 €,
- písomné podanie na súd vo veci samej - vyjadrenie k vyjadreniu zo dňa 07.11.2013 (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky) - 130,16 €,
- písomné podanie na súd vo veci samej - oznámenie nových skutočností zo dňa 17.04.2014 (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky) - 134,- €,
- účasť na pojednávaní dňa 30.04.2014 (§ 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky) - 134,- €,
- zastupovanie alebo obhajoba na pojednávaní, pri ktorom sa iba vyhlásilo rozhodnutie - vyhlasovanie dňa 21.05.2014 (§ 13a ods. 4 vyhlášky) - 1 zo 134 = 67,- €,
- režijného paušálu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky - 4 x 7,81 € (rok 2013) a 3 x 8,04 € (rok 2014) = 55,36 €,
- cestovného (§ 15 písm. a/ a § 16 ods. 4 vyhlášky v spojení s § 7 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, v znení neskorších predpisov) - cesta na pojednávanie dňa 30.04.2014 Nitra - Bratislava a späť - 180 km pri spotrebe 11,9 l/100 km a cene pohonných hmôt 1,476 €/l (cena zistená Štatistickým úradom Slovenskej republiky, keďže žalobca nepreukázal cenu pohonnej látky dokladom o kúpe) a náhrada za použitie motorového vozidla vo výške 0,183 Eur za každý km - spolu 64,56 €,
- náhrady za stratu času (§ 15 písm. b) a § 17 ods. 1 vyhlášky) - cesta na pojednávanie a späť dňa 30.04.2014 - spolu 4 polhodiny x 13,40 € = 53,60 €,
- cestovného (§ 15 písm. a) a § 16 ods. 4 vyhlášky v spojení s § 7 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, v znení neskorších predpisov) - cesta na pojednávanie dňa 21.05.2014 Nitra - Bratislava a späť - 180 km pri spotrebe 11,9 l/100 km a cene pohonných hmôt 1,478 €/l (cena zistená Štatistickým úradom Slovenskej republiky, keďže žalobca nepreukázal cenu pohonnej látky dokladom o kúpe) a náhrada za použitie motorového vozidla vo výške 0,183 Eur za každý km - spolu 64,60 €,
- náhrady za stratu času (§ 15 písm. b) a § 17 ods. 1 vyhlášky) - cesta na pojednávanie a späť dňa 21.05.2014 - spolu 4 polhodiny x 13,40 € = 53,60 €,
- dane z pridanej hodnoty vo výške 20 % z náhrady za úkony právnej služby a režijného paušálu podľa § 18 ods. 3 vyhlášky - 229,47 €.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi vyššie uvedenú náhradu trov konania vo výške 1.376,83 Eur k rukám jeho právneho zástupcu v zmysle § 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.